

پادشاهان ماد

1

دیاکو - هر دوت دیاکو را مؤسس پادشاهی ماد می‌شناسند بر اساس پیشهاد دیاکوه هر دوت رویدادهای را پیش از حد ساده می‌انگاشت و فعالیت‌های چندین نسل از سران ماد را به دهیوگه واگذار کرد.

دیاکو بنیانگذار و نخستین شاه حکومت ماد بود. اسم وی در منابع گوناگون به صورت و تلفظ‌های مختلفی ذکر شده است. نام دیاکو سرگرفته از واژه ایرانی دهیوک به معنی سرزمین است. دیاکو از آشوریان استقلال گسب کرده است. دیاکو طرح و نقشه ایجاد یک حکومت واحد ماد را در ذهن داشت و در یک دوره بی‌قانونی در ماد تلاش کرد تا عدالت را دهکده‌ها خود اجرا کند و اعتبار و حسن شهرت را به عنوان یک قاضی با طرف بدست آورد. به این ترتیب حوزه فعالیت او گسترش یافت و مردم روستاهای دیگر نیز به وی مراجعه می‌کردند تا اینکه سرانجام وی اعلام کرد این جایگاه برای وی در دسترس شده است و حاضر به ادامه کار نیست.

شاه دیاکو یک مدت 53 سال فرمانروایی کرد. سالهای حکومت وی از حدود 700 پیش از میلاد تا 647 پیش از میلاد می‌باشد. نخستین کار دیاکو پس از به پادشاهی رسیدن گماشتن نگهبانانی برای خود و نیز ساخت پایتخت بود. شهری که دیاکو برای این منظور ساخت ارتزی با کرد در زبان فارسی باستان هگمتانه و به زبان یونانی *هگمتان* (Hegmatan) خوانده می‌شد این شهر را بنام همدان امروزی دانسته می‌شود. هگمتانه به معنی "قلع اجتماعی" یا شهری برای همه است.

وی در اواخر قرن هفدهم میلادی دستور داد تا
یک دژ مستحکم بر روی ^{پشت از} تپه ای در این شهر
ایجاد شود تا همه امور نظامی دولتی و غیره
در آن انجام گیرد هر دوون می نویسند که دیاکو
در کاخ خودی ماند تا سستری از طریق فرستادن
و دریافت پیام به بیرون بود. هیچ کس
نمی توانست با پادشاه تماس مستقیم داشته
باشد.

دیاکو برای گسترش و فلاح و بهبودیت
ماد کار شگرفی انجام داد یکی از مهم ترین
اقداماتی وی ایجاد گروهی به نام "چشمها
و گوشهای شاه" بود. افراد این گروه
چشمها و گوشهای شاه بودند و وظیفه
جاسوسی بر روی مشایخ شاه را داشتند
چنین ازمان و گروهی تا دوره هخامنشی
وجود داشت.

سارگون دوم شاه آشور در سال
715 پیش از میلادی متوجه شد که دیاکو
روسیای اول شاه او را بر تو متحد شده است
او دیاکو را زیر نظر گرفت و در طی جنگ
خود با منابیان بار دیگر وارد ماد شد تا
چنان که مدعی بود که هیچ و هیچ آن را
پایان دهد سارگون در نهایت دیاکو را
کشت کرد و به همراه خانواده اش به جات
در سوریه امروزی تبعید کرد پس از
دیاکو پسرش فرورتنش جانشین او
شد.